

WIADOMOŚCI PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

ORGAN ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

WARSZAWA, DNIA 15 CZERWCA 1932 R.

POROZUMIENIE PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO Z ROLNICTWEM

Sprawa preferencji dla krajowych surowców pochodzenia rolniczego, mających zastosowanie w przemyśle przetwórczym — wciąż jednakowo aktualna — w ostatnich dniach nabrała jednak szczególnej ostrości. Wysuwane są ponownie projekty zarządzeń przymusowych, dążących do zapewnienia rzeczonym surowcom dostatecznego zbytu w przemyśle.

Zdaniem naszym, jedyną drogą, jaką należy dążyć ku rozwiązaniu tego zagadnienia, jest bezpośrednie porozumienie zainteresowanych gałęzi przemysłu i rolnictwa. Żadne zarządzenia przymusowe nie dopomogą do zrealizowania wysuwanego przez rolnictwo postulatu, jeżeli nie uda się życiowo rozwiązać każdego konkretnego zagadnienia. Indywidualne cechy i warunki, całkiem odmienne dla najrozmaitszych surowców rolniczych i różnych gałęzi przemysłu — nie pozwalają na formułowanie tez o ogólnym charakterze, mających zastosowanie w każdym konkretnym wypadku. Najszerzej nawet pomyślane — bodaj o charakterze ramowym — rozporządzenie nie może być dostatecznie obszerne, aby wyczerpać wszystkie, a bardzo różnorakie zagadnienia współpracy rolnictwa z przemysłem w płaszczyźnie preferencji dla surowców rolniczych. Przykładowo wskazać można sprawę stosowania lnu w tkactwie, tudzież krajowych olejów i tłuszczów w przemyśle chemicznym. Obie sprawy muszą być rozważane pod odmiennymi kątami widzenia; kryteria, jakie znajdują zastosowanie przy lnie, nie mogą być żywcem przeniesione na tłuszcze, gdyż każda z tych dziedzin wymaga specyficznego traktowania.

Natomiast na drodze bezpośrednich pertraktacji między przedstawicielami rolnictwa i przemysłu udaje się rozwiązać najtrudniejsze nawet zagadnienia. Konkretnym dowodem, przemawiającym na korzyść tej tezy, jest sprawa tłuszczowa, której rozstrzygnięcie nastąpiło w takich właśnie rokowaniach. Dnia 20, 21, 24 i 31 maja r. b. miały miejsce konferencje między przedstawicielami rolnictwa i przemysłu tłuszczowego; doprowadziły one — bez presji rygorystycznych rozporządzeń — do całkowitego uzgodnienia poglądów. Wprawdzie przemysł chemiczny zdecydował się na długi szereg koncesyj dla rolnictwa i niejednokrotnie schodził z zajmowanego poprzednio stanowiska. W ostatecznym jednak rezultacie osiągnięto pewien kompromis, zaś wyniki długotrwałych i uciążliwych narad sformułowano w następujących tezach:

W sprawie regulacji importu siemienia lnianego:

1. Cło normalne na siemię lniane i konopne winno wynosić zł. 12.50, zaś cło ulgowe przy kontyngentowym imporcie siemienia lnianego — zł. 5.— od 100 kg.

2. Organem uzgadniającym poglądy sfer zainteresowanych na wysokość kontyngentu przywozu siemienia lnianego jest Komisja, złożona z przedstawicieli Towarzystwa Lniarskiego w Wilnie, Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie, Wileńskiego Tow. Org. i Kół Roln. oraz Związku Olejarni. Miejscem obrad Komisji jest Wilno.

3. Wysokość kontyngentu ustala się w mies. styczniu. Podstawą do obliczenia kontyngentu są cyfry produkcji i spożycia przemysłowego siemienia lnianego za poprzedni rok gospodarczy, cyfry produkcji za rok bieżący oraz zapotrzebowanie siemienia przez olejarnie, jak również różnica eksportu oraz podaży ze strony rolnictwa i wysokość dokonanych zakupów przez przemysł olejarski. Ustalona w ten sposób cyfra zapotrzebowania siemienia zagranicznego zmniejsza się prowizorycznie o 30%, stanowiąc wysokość kontyngentu importowego.

4. W czasie przed styczniem, Komisja na żądanie Związku Olejarni może dokonać pobieżnej oceny sytuacji i na tej podstawie ustalać przydział pewnych kwot importowych na poczet kontyngentów. Jednakże w okresie do 1 stycznia przydziały te mogą być uskuteczniiane jedynie w minimalnych ilościach i to w wypadkach, gdy jakość siemienia krajowego uniemożliwia jego przeróbkę bez domieszki siemienia importowanego.

5. W okresie po styczniu Komisja, na wniosek jednej ze stron zainteresowanych, może przystąpić do rewizji wysokości kontyngentu. W razie redukcji wysokości kontyngentu, już wydane certyfikaty importowe nie mogą być anulowane.

6. Rozdział pozostałych 30% pierwotnej kwoty importowej, potrąconej przy oszacowaniu kontyngentu w mies. styczniu i skorygowanej ewentualnie w trybie, przewidzianym w ust. 4, nastąpi po stwierdzeniu istotnej potrzeby.

7. W razie nieuzgodnienia poglądu Komisji na sprawę, będące przedmiotem tej opinii, przedkłada się sprawę pod arbitraż, lub do decyzji Rządu, załączając szczegółową motywację stanowisk obu stron.

W sprawie ciekłych olejów jadalnych:

1) Przemysł olejarski i rafineryjny — na wzór ubiegłego roku gospodarczego — zdecydowanie zamierza oprzeć swoją produkcję przede wszystkim na surowcu krajowym, w danym wypadku rzepaku, zaś brakujące do zaopatrzenia rynku ilości oleju jadalnego pokrywać importowanymi nasionami oleistymi (słonecznik z Rumunii) lub też olejem surowym (soja i in.).

2) Na zasadzie doświadczeń lat ubiegłych, opierając się na danych dotyczących wywozu rzepaku, jak również i na danych, dotyczących przerobu w kraju, ustalono zgodnie, że przynajmniej na najbliższy rok gospodarczy ilość rzepaku, będącego do dyspozycji na rynku, wyniesie nie więcej, niż 14—16.000 t.

3) Ze szczegółowych danych dostarczonych przedstawicielom rolnictwa wynika, że roczny obrót olejami jadalnymi rafinowanymi i nierafinowanymi przy skrupulatnem obliczeniu in minus wynosi:

	po odliczeniu 10% na cele dalszego przerobu w innych przemysłach spożywczych, do bezpośredniej konsumpcji zużyto:
w r. 1929	— 20.242 t. po odliczeniu 18.218 t.
1930	— 17.872 " " " 16.085 "
1931	— 17.180 " " " 15.462 "

Ustalono kwotę 12.000 t. jako minimum zapotrzebowania krajowego, które musi być pokryte w nadchodzącym roku gospodarczym. Na podstawie tej kwoty, ustalono zgodnie program gospodarczy na rok od 1.VIII.1932 do 1.VIII 1933, który w zarysach przedstawia się jak następuje:

minimum zapotrzebowania krajowego na oleje jadalne	12.000 tonn
z czego produkcja oleju rzepakowego wynosi	5.000 t.
pozostaje więc	7.000 "

które pokryte będą przywozem bądź nasion, bądź też surowego oleju.

W sprawie stałych tłuszczów jadalnych:

1. Należy wprowadzić reglamentację produkcji margaryny, 100% tłuszczów jadalnych i tłuszczów mieszanych, przez:

a) nałożenie na przemysł tłuszczowy obowiązku prowadzenia księgowości przerobu;

b) odpowiednie uzupełnienie rozporządzeń wykonawczych do Ustawy ramowej o obrocie środków żywności;

c) rozciągnięcie kontroli nad produkcją w rafinerjach i fabrykach tłuszczowych przez kontrolerów, rzeczoznawców przysięgłych oraz przez władze przemysłowe II-ej instancji;

d) stosowanie przy powyższym sankcyj karnych, przewidzianych we właściwych rozporządzeniach;

e) uniemożliwienie powstawania nowych wytwórni tłuszczowych przez odpowiednie koncesjonowanie tej gałęzi przemysłu;

f) rozciągnięcie powyższych zarządzeń na teren Wolnego m. Gdańska.

2. Na najbliższy rok gospodarczy ustala się kontyngent globalny: margaryny, 100% tłuszczów jadalnych oraz tłuszczów mieszanych w wysokości 16.000 tonn.

3. Organizacje rolnicze, jak i przedstawiciele przemysłu wyrazili opinię, że zarządzenia, wyszczególnione w p. 1 i 2, winny obowiązywać już od dnia 1 sierpnia r. b.

Współdziałanie z Rządem w uzgadnianiu powyższych spraw odbywa się w dwóch etapach: na terenie rządowym zwołane były pierwsze narady tłuszczowe, Rząd też — wydając właściwe zarządzenia — doprowadzić może do realizacji nakreślonego wyżej kompromisu. Natomiast wydawanie specjalnych dekretów preferencyjnych, narzucanie zgóry metod rozwiązywania skomplikowanych zagadnień gospodarczych — wywoła tylko rozgoryczenie i nie da w ostatecznym rezultacie oczekiwanego efektu.

Z BIEŻĄCEJ DZIAŁALNOŚCI ZWIĄZKU PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Pragnąc bliżej zapoznać czytelników „Wiadomości Przemysłu Chemicznego” z działalnością Związku Przemysłu Chemicznego — postanowiliśmy, niezależnie od ogłaszanych coroku sprawozdań Związku — wprowadzić do „Wiadomości” stałą rubrykę pod powyższym tytułem. Będą tu sygnalizowane zagadnienia, jakimi zajmował się Związek w ubiegłym dwutygodniowym okresie. Z uwagi na szczupłość ram „Wiadomości” — notatki te najwięcej tylko poinformują czytelnika o istocie sprawy. Pogłębienie i szersze omówienie ważniejszych problemów znajdzie — jak dotychczas — wyraz we wstępnych artykułach i obszerniejszych odrębnych wzmiankach na łamach naszego wydawnictwa.

Akcja indywidualnej współpracy z poszczególnymi przedsiębiorstwami — jako posiadająca wyłączone, choć bardzo poważne znaczenie tylko dla członków Związku Przemysłu Chemicznego — nie będzie w tych sprawozdaniach omawiana.

W okresie od dnia 1 do 15 czerwca r. b. Związek Przemysłu Chemicznego zajmował się w szczególności następującymi zagadnieniami:

W sprawach celnych:

zakończył w jednym z ostatnich etapów badania nad projektem nowej taryfy celnej, odbył naradę z Panem Ministrem Przemysłu i Handlu w sprawie cła organizacyjnego na kauczuk,

z badał możliwość wprowadzenia ulg celnych na odpadki sztucznego jedwabiu i sformułował negatywną opinię w tej sprawie,

z badał możliwości bezcłowego przywozu do Polski surowej smoły węglowej i wydał negatywną opinię w tej sprawie,

odbył na terenie Ministerstwa Przemysłu i Handlu narady i wystąpił z wnioskiem podwyższenia kontyngentu na przywóz surowców tłuszczowych,

z badał możliwości zaostrenia przepisów skazających przy imporcie do Polski tłuszczów utwardzonych i wydał negatywną opinię w tej sprawie.

W sprawach akcyzowych:

z badał i odbył na terenie Izby Przemysłowo-Handlowej w Warszawie naradę w dziedzinie

wzajemnego ustosunkowania cen spirytusu do fabrykacji octu i akcyzy na esencję octową,

z badał i wydał negatywną opinię w sprawie koncesjonowania rozlewni esencji octowej.

W sprawach eksportowych i traktatowych:

wystąpił z inicjatywą przyspieszenia zawarcia umów handlowych z Brazylią, Argentyną i Kanadą — w związku z nawiązaniem stosunków handlowych z temi krajami,

wystąpił do Ministerstwa Przemysłu i Handlu z wnioskiem o uzyskanie kontyngentów przewozowych do Austrii w zakresie reglamentowanych ostatnio towarów chemicznych,

wystąpił do Ministerstwa Przemysłu i Handlu o uzyskanie zniżki cła argentyńskiego na polski karbid,

zainicjował eksport pewnych towarów chemicznych do Hiszpanji, Egiptu, Kanady, Brazylii, Japonji i Indyj.

W sprawach kolejowych:

odbył na terenie Min. Komunikacji naradę w sprawie zmiany międzynarodowych przepisów o przewozie materiałów wybuchowych,

uzyskał szereg poprawek w nowym wydaniu taryfy kolejowej, obowiązującym od dn. 1 maja r. bież.

W sprawach podatkowych:

z badał i wystąpił do Min. Skarbu w sprawie zastosowania ulgowej stopy podatku przemysłowego przy sprzedaży przez wytwórców produktów farmaceutycznych.

W sprawach ustawodawczych:

wystąpił z inicjatywą w kierunku zmian w wymiarze sprawiedliwości, zwłaszcza w zakresie przestępstw prasowych,

z badał i wydał negatywną opinię w sprawie przymusu zużywania przez przemysł przetwórczy surowców rolniczych pochodzenia krajowego (p. artykuł wstępny).

W sprawach ogólnych:

zapoczątkował zbieranie danych o chemikach — praktykach dla Słownika Biograficznego Polskiej Akademji Umiejętności.

KRONIKA

W nowym wydaniu taryfy kolejowej, obowiązującym od dnia 1 maja, zreformowane zostały całkowicie przepisy, dotyczące taryfowania drobnicy. Mianowicie, zamiast 5 klas — utworzona została jedna tylko klasa, stosowana do wszystkich artykułów. Takie ujęcie siłą rzeczy doprowadziło do podwyższenia stawek przewozowych dla licznych artykułów. Jednakże podwyżka ta została w pewnej mierze złagodzona wskutek umieszczenia w części I. B. specjalnego przepisu (§ 33), zezwalającego na tworzenie przesyłek wagonowych i zbiorowych, złożonych z najrozmaitszych towarów. Do takich zbiorowych ładunków stosowane są stawki przewozowe całowagonowe, bądź też stawki obowiązujące w taryfach wyjątkowych. W rezultacie więc — przy ładunku zbiorowym drobnica opłaca przewoźne podług norm ładunków wagonowych.

Takie ujęcie daje możność poczynienia bardzo poważnych oszczędności firmom, wysyłającym dużą ilość ładunków drobnicowych.

W § 22, p. 3 regulaminu przewozu przesyłek towarowych przewidziane są przepisy obliczania przewoźnego w wypadku wydania przez nadawcę zlecenia, aby znajdująca się już w drodze przesyłka wysłana została do innej, niż pierwotnie stacji przeznaczenia, względnie zwrócona do nadawcy. Z przepisów tych wynika, że w razie istnienia taryf wyjątkowych towar opłaca początkowo aż do stacji zatrzymania ulgową opłatę. Od chwili jednak zatrzymania do nowej stacji odbiorczej, przewoźne pobierane jest podług taryfy normalnej. Takie ujęcie nie wydaje się słuszne, jeżeli bowiem urzędodawca przyznaje pewnym towarom prawo do korzystania z ulg przewozowych, to sprawa zmiany kierunku nie powinna być powodem dla stosowania wyższych stawek przewozowych. Związek Przemysłu Chemicznego wystąpił w tej sprawie do Min. Komunikacji.

NOWE ROZPORZĄDZENIA

W Dz. Ust. Nr. 49 z dnia 10 czerwca r. b. ukazało się pod pozycją 457 Rozporządzenie Ministrów: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa z dnia 6 maja 1932 r. o ulgach celnych.

Z pośród ulg, bezpośrednio interesujących przemysł chemiczny, w Rozporządzeniu tem zostały ogłoszone następujące postanowienia:

poz. 71, p. 5 b, c — elektrody grafitowe do celów przemysłowych opłacają za pozwoleniem Min. Skarbu cło, wynoszące 10% cła autonomicznego;

poz. 112, p. 25 b — masy kontaktowe z pumeksu lub ziemi okrzemkowej, przesyconych solami wanadu — do celów przemysłowych opłacają za pozwoleniem Min. Skarbu cło, wynoszące 10% cła autonomicznego;

poz. 112, p. 25 b — chlorek cyny do celów przemysłowych opłaca za pozwoleniem Min. Skarbu cło, wynoszące 10% cła autonomicznego;

poz. 112, p. 25 c — metyloheksalina (6-krotnie uwodorniony krezol) do celów przemysłowych opłaca za pozwoleniem Min. Skarbu cło, wynoszące 10% cła autonomicznego;

poz. 117, p. 11 b II, c II — papier do wyrobu papieru światłoczułego opłaca za pozwoleniem Min. Skarbu cło, wynoszące 20% cła autonomicznego.

Rozporządzenie weszło w życie dnia 13 czerwca r. b. i obowiązuje do dnia 30 czerwca r. b., w której to dacie ukaże się zasadnicze rozporządzenie o ulgach celnych, obowiązujące do końca roku 1932.

W Dz. Ust. Nr. 49 z dnia 10 czerwca r. b. ukazało się pod poz. 458 Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 24 maja 1932 r. w sprawie cen spirytusu.

Rozporządzenie to realizuje wysuwany przez nas postulat doprowadzenia wysokości cen spirytusu na cele naukowe conajwyżej do poziomu, obowiązującego w zakresie cen spirytusu na cele domowo-lecznicze. Mianowicie, cena spirytusu na cele naukowe ustalona została tem Rozporządzeniem w wysokości zł. 1.350 za 1 hl spirytusu 100-stopniowego.

**NOTOWANIA CEN WAŻNIEJSZYCH WYTWORÓW
PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO**

Aceton	450 zł.	Kwas siarkowy 60° Bé	7,37 zł.
Alkohol metylowy techniczny 90%	170 "	" solny 19°/21° Bé	14,25 "
" " czysty 99%	300 "	" octowy techn. 30%	100 "
* Amoniak skroplony za 1 kg NH ₃	1,80 "	Mączka kostna odklejona 30% P ₂ O ₅	15 "
* Azotniak mielony za 1 kg % N ₂	1,68 "	" rogowa 13/14% N ₂	— "
" " granulowany za 1 kg % N ₂	1,83 "	Naftalin surowy prasowany	28,00 "
Azotan amonu	100 "	" czysty w łuskach	52,50 "
Benzol handlowy 90%	80 "	Octan sodu	140 "
" czysty	92 "	" ołowiu	215 "
Bisulfat (kw. siarczan sodu)	13,50 "	Oleina zwierzęca destylat	210 "
* Boraks	110—125 "	" " saponifikat	200 "
Chlorek cynku 50° Bé	40 "	Oleum 20%	19,94 "
Chlorek wapna bielący	36 "	Olej lniany	115—118 "
Chlorek wapnia (CaCl ₂)	20—22 "	* Potaż kalcynowany 90/95%	120 "
Chloroform czysty	800 "	* Potaż żrący topiony 88/92%	140 "
" " „pro narcosi“	1,800 "	Pirydyna czysta za 1 kg	9,75 "
Eter siarkowy	390 "	Smola preparowana	17,50 "
Fenol czysty	265 "	Saletra sodowa 15,5% N	37,80 "
Formalina 40%	270 "	Siarczan amonu za 1 kg % N ₂	1,68 "
* Gliceryna farmaceutyczna 30° Bé	275 "	* Siarczan miedzi	110—125 "
" " techniczna 85/88%	175 "	* Siarczek sodu 60/62%	60 "
* Karbid granulowany	75 "	Soda amonjalkalna	25 "
Karbolinum	31,25 "	" kaustyczna	60 "
Klej kostny	255 "	Sól glauberska kalcynowana niemielona	14,25 "
Klej skórny	260 "	Stearyna	190 "
Krezol	128 "	Superfosfat 16%	9,28—9,92 "
* Kwas azotowy 30° Bé w przel. na 100%	100 "	Toluol czysty	105 "
HNO ₃	241 "	Zelatylna techn.	400 "
Kwas mrówkowy 85%			

Ceny powyższe są cenami hurtowymi i rozumieją się za 100 kg loco fabryka bez opakowania; ceny za produkty oznaczone gwiazdką rozumieją się wraz z opakowaniem.

**KOMUNIKACJA LOTNICZA ZAPEWNIĄ MAKSYMUM WYGODY,
OSZCZĘDNOŚCI CZASU I BEZPIECZEŃSTWA**
PRODUKTY WYTWÓRCZOŚCI KRAJOWEJ

Barwniki i półprodukty organiczne: „PRZEMYSŁ CHEMICZNY, BO RUTA Sp. Akc.“, Zgierz, tel. Łódź 121-01; Warszawa, Bednar- ska 2, tel. 656-99	„FR. KARPINSKI SPÓŁKA AK- CYJNA“, Warszawa, Wolność 9, tel. 11-06-00	Kwaśny węgiel sodowy (bicarbonat): „ZAKŁADY SOLVAY W POL- SCE“, Warszawa, Czackiego 14, tel. 711-24.
„WOLA KRZYSZTOPORSKA“ Fabr. Chem. Piotrków Tryb., tel. Piotrków Tryb. 165.	Gliceryna farmaceutyczna i technicz- na: Sp. Akc. „STREM“, Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.	Oleina zwierzęca: Sp. Akc. „STREM“, Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.
„PABJANICKIE TOWARZYST- WO AKCYJNE PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO“, Pabjanice, tel. Łódź 21-86.	Przem. Tłuszcz. „SCHICHT-LE- VER“ Sp. Akc., Warszawa, Nowy Zjazd 1, telefony 605-77, 605-99.	Siemka i włosie wiskozowe: Sp. Akc. TOMASZOWSKA FA- BRYKA SZTUCZNEGO JEDWA- BIU“, Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.
ZAKŁADY CHEMICZNE W WIN- NICY, S. A. Henryków pod War- szawą. Tel. II podm. Henryków 5. Biuro sprzedaży: H. Weiss i S-ka. Łódź, Piotrkowska 80, tel. 186-12.	Gumowe artykuły techniczne: Sp. Akc. „WOLBROM“, Warsza- wa, Wierzbowa 9, tel. 760-80.	Smola pierwszorzędowa: Zakłady „ELEKTRO“, Łaziska Górne, G. Śląsk.
Chlorek wapna bielący. Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ“, Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.	Jedwab sztuczny: Sp. Akc. „TOMASZOWSKA FA- BRYKA SZTUCZNEGO JEDWA- BIU“, Warszawa, Wilcza 9a, tel. 875-39.	Soda amonjalkalna, krystaliczna i kau- styczna: „ZAKŁADY SOLVAY W POL- SCE“, Warszawa, Czackiego 14, tel. 711-24.
Chlorek wapnia (CaCl ₂): „ZAKŁADY SOLVAY W POL- SCE“, Warszawa, Czackiego 14, tel. 711-24.	FABRYKA PRZĘDZY I TKANIN SZTUCZNYCH „CHODAKÓW“, Sp. Akc., poczta Sochaczew. Tel. Sochaczew 81.	Soda kaustyczna. Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ“, Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.
Farmaceutyczne przetwory: Sp. Akc. „LUDWIK SPIESS i SYN“, Warszawa, Daniłowiczow- ska 16, tel. Centrala-Spiess.	Karbid: Akc. Tow. „ELEKTRYCZNOŚĆ“, Warszawa, Zgoda 10, tel. 634-94.	Stearyna: Sp. Akc. „STREM“, Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.
„PABJANICKIE TOWARZYST- WO AKCYJNE PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO“, Pabjanice, tel. Łódź, 21-86.	Zakłady „ELEKTRO“, Łaziska Górne, G. Śląsk.	Zelazokrzem 45% i 75%: „Zakłady „ELEKTRO“, Łaziska Górne, G. Śląsk
	Klej kostny i skórny. Sp. Akc. „STREM“, Warszawa, Mazowiecka 7, tel. 314-30.	

Członkowie Związku Przemysłu Chemicznego otrzymują „Wiadomości Przemysłu Chemicznego“ bezpłatnie.

Redakcja i Administracja: Warszawa, Czackiego 1, telefon 410-14

Wydawca: w imieniu Związku Przem. Chemicznego Rzplitej Polskiej — Dyrektor Związku Inż. EDMUND TREPKA

Redaktor: Inż. TADEUSZ ZAMOYSKI

Druk L. Bogusławskiego i S-ki. Świętokrzyska 11